

ABSTRAKT V ČESKÉM JAZYCE

Cílem mé diplomové práce bylo provést podrobnou analýzu jednoho z nejvýznamnějších institutů dědického práva – závěti. Druhotným cílem bylo stručně porovnat českou právní úpravu závěti s právní úpravou ve Spolkové republice Německo, která byla při rekodifikačních pracích jedním z inspiračních zdrojů. Právní úprava tohoto institutu se po přijetí OZ velmi proměnila a byla posílena testovací svoboda zůstavitele. Závěť představuje jednu ze tří forem pořízení pro případ smrti, díky nimž může zůstavitel rozhodnout o tom, co se má s jeho majetkem stát po jeho smrti.

První z celkem šesti kapitol pojednává obecně o dědickém právu, vysvětluje jeho klíčové pojmy, koncepci a nejdůležitější zásady, které ho ovládají. Dále tato kapitola uvádí jednotlivé předpoklady dědění a obecně charakterizuje a definuje institut závěti.

Ve druhé kapitole se snažím nastínit historický vývoj závěti, jejíž kořeny sahají až k římskému právu. V následujících podkapitolách popisují proměny právní úpravy tohoto institutu na našem území, zejména věnuji pozornost ABGB, který byl dalším významným inspiračním zdrojem, a také podobě institutu v období socialismu po přijetí OZ 1950.

Těžištěm této práce je třetí kapitola, která se věnuje podrobnému rozboru závěti. V jednotlivých podkapitolách pojednává o způsobilosti zůstavitele pořídit závěť, účincích omylu nebo o jednotlivých formách závěti včetně privilegovaných forem. Dále uvádím obsahové náležitosti závěti, zejména vedlejší doložky závěti nebo možnost určení náhradníků a svěřenského nástupnictví, jakož i omezení testovací svobody nároky nepominutelných dědiců, kteří mají právo na povinný díl z pozůstalosti. Zbývající podkapitoly popisují zrušení závěti, vydědění a rozdělení pozůstalosti.

V následující čtvrté kapitole je vymezen pojem odkazu, díky němuž může zůstavitel odkázat určité osobě jednotlivé věci z pozůstalosti nebo zřídít v její prospěch právo. Kromě toho popisuje tato kapitola způsoby, jak lze odkaz nařídit nebo zrušit.

Zatímco v páté kapitole stručně vymezují podstatu dalších dvou typů pořízení pro případ smrti, dědické smlouvy a dovětky, a poukazují na hlavní rozdíly mezi nimi a závětí, poslední kapitola se věnuje srovnání české a německé úpravy závěti a přibližuje i některé instituty, které jsou českému dědickému právu neznámé.